

Informatiebrief aan de Raad

Zaaknummer: **Z/19/034789**
Documentnummer: 209306
Datum: 27 oktober 2020/verzonden 29 oktober 2020
Onderwerp: Luchtkwaliteit
Bijlage(n): Rapport Tauw

Geachte Raad,

Aanleiding

De koers van Wassenaar, zoals vertaald in het coalitieakkoord en het realisatiedocument "Op weg naar Wassenaar 2030", is gericht op het vergroten van de leefbaarheid van Wassenaar door het herstellen en vergroten van groenwaarden en -structuren. Hiervoor zijn en worden stappen gezet met onder andere de denkrichting voor de toekomst van de N44 en het verkeersonderzoek voor het terugdringen van (sluip)verkeer. Wassenaar wil binnen de verstedelijkingsopgave die er ligt voor de regio, ruimte bieden om te ademen. En sluit daarmee aan op de ambities van Duin Horst en Weiden, en Nationaal Park Hollandse Duinen. Eén van de belangrijke elementen hierin is de kwaliteit van de lucht die we ademen en de effecten die er zijn op de mens, klimaat en natuur. Met name stikstof heeft grote invloed op de biodiversiteit van de Natura 2000 gebieden.

Luchtkwaliteit heeft zowel effect op de leefomgeving van Wassenaar als ook op de regio. Fijnstof, CO2 en stikstof zijn actuele begrippen als het gaat over de energietransitie, menselijk welzijn en natuurwaarden. De problematiek rond luchtkwaliteit is complex en veelzijdig en vraagt om een opgavegerichte integrale aanpak, maar ook om een innovatieve aanpak voor het vaststellen van oorzaak en gevolg, waarbij het creëren van bewustwording een belangrijke stap is. De Metropoolregio Rotterdam Den Haag is ondersteunend in deze opgave met o.a. een sturende rol in het CO2 reductieplan waar de gemeente mee aan de slag is.

In het 'Coalitieakkoord 2018-2022: Wassenaar zelfstandig en verantwoordelijk' is opgenomen: We onderzoeken de mogelijkheid van een additionele luchtkwaliteitsmeting met omwonenden, met name gericht op de luchtkwaliteit van omwonenden aan de N44.

Context

In overleg met het innovatie centrum Yes!Delft is onderzocht of de gemeente Wassenaar samen met de gemeente Ridderkerk tot een challenge kunnen komen over het meten van de luchtkwaliteit en het betrekken van de inwoners hierbij. Hier wordt de link gelegd tussen gemeten waarden en de invloed op mens, natuur en klimaat. Hierdoor ontstaat meer begrip bij inwoners over oorzaak en gevolg en kan beter worden ingezet op maatregelen die het meeste effect hebben

Yes!Delft is een 'startup-incubator' dat startende innovatieve bedrijven helpt te professionaliseren in de markt. Anders gezegd, Yes!Delft is intermediair tussen bedrijfsleven (en overheden) en startende bedrijven waarbij zij de startende bedrijven ondersteunen. Yes!Delft maakt namens Wassenaar een uitvraag onder haar netwerk waarbij startende bedrijven kunnen inschrijven middels een projectvoorstel. Na aanmelding van de innovatieve bedrijven volgt een startup waarbij

op Europees niveau kennisteams worden uitgedaagd tot een oplossing te komen. Yes!Delft en gemeente Wassenaar selecteren vervolgens een bedrijf (of meerdere) op basis van een projectvoorstel. De gemeente Wassenaar geeft vervolgens een opdracht tot uitwerking en uitvoering.

De opdracht wordt opgesteld door Yes!Delft, en zal grofweg de volgende vraag moeten beantwoorden: "Op welke wijze kan de luchtkwaliteit worden gemeten op een zodanige wijze dat bewoners interactief betrokken kunnen worden en informatie gemakkelijker toegankelijk is en meer bewustwording wordt gecreëerd."

Het college heeft besloten tot deelname aan deze innovatieve methode voor het zoeken naar oplossingen voor het meten van luchtkwaliteit gezamenlijk met inwoners. De kosten van deze deelname worden geschat op € 25.000 en worden gedekt uit het onderzoek naar de toekomst van de N44 en het budget milieubeheer.

Op 23 november worden de finalisten voor het uitbrengen van een pitch geselecteerd en op 9 december de uiteindelijke winnaar van de challenge. In het eerste kwartaal van 2021 worden de resultaten van de startup verwacht.

Uitvoering Motie 074

Op 17 juli 2019 heeft uw raad motie 074 over luchtkwaliteit aangenomen. Strekking van de motie was te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om tot een goede en betrouwbare meting en beoordeling te komen van luchtkwaliteit (in ieder geval fijnstof) en welke kosten hiermee samenhangen.

Wij hebben adviesbureau Tauw gevraagd hieromtrent een advies op te stellen. Dit adviesbureau heeft aangegeven:

1. dat de huidige combinatie van meten en modelmatig berekenen die in de monitoring van luchtkwaliteit wordt toegepast ten opzichte van uitsluitend meten de voordelen heeft dat van elke locatie de luchtkwaliteit en de bijdrage van bronnen kunnen worden bepaald en prognoses mogelijk blijven;
2. dat volgens de monitor de luchtkwaliteit in Wassenaar onder de toegestane grenswaarden ligt;
3. dat zelfs wanneer rekening wordt gehouden met onzekerheidsmarges van meten en rekenen het aannemelijk is dat de luchtkwaliteit in Wassenaar voldoet aan de grenswaarden;
4. dat de emissies van fijn stof in Wassenaar primair afkomstig zijn van verkeer en consumenten (houtstook);
5. dat de emissies van stikstofoxiden in Wassenaar primair afkomstig zijn van verkeer en in mindere mate van consumenten en landbouw;
6. dat een aanzienlijk deel van de luchtverontreiniging in Wassenaar wordt veroorzaakt door bronnen buiten Wassenaar;
7. dat betrouwbare metingen van de luchtkwaliteit die resultaten moeten opleveren die aan de grenswaarden getoetst kunnen worden, kostbaar zijn en zich niet lenen voor participatie door inwoners (omdat de metingen aan meetregels moeten voldoen);
8. dat metingen die participatiedoelen hebben slechts een indicatief karakter hebben en dus niet geschikt zijn voor toetsing aan grenswaarden.

Indicatieve metingen van de luchtkwaliteit leveren dus geen resultaten op die betrouwbaarder zijn dan die van de huidige monitor, maar bieden de mogelijkheid inwoners actief te betrekken bij de kwaliteit van hun leefomgeving. Hiermee is voldaan aan het gestelde in de motie. Het college wil daarom de gemeenteraad voorstellen dat de motie hiermee is af te doen.

Participatie van inwoners stimuleert het bewustzijn (oorzaak-gevolg), geeft een handelingsperspectief en kan de dialoog tussen inwoners en de gemeente versterken. Daarom nemen wij graag deel aan de innovatieve methode die Yes!Delft! voorstelt.

Resultaat

- Uitwerking coalitie akkoord.
- Betrokkenheid en bewustzijn vergroten inwoners bij duurzame leefomgeving.
- Resultaten ter versterking bij verdere positionering Wassenaar als groene, gezonde gemeente met hoogste biodiversiteit.
- Betrekken bij beleid voor reduceren CO2 en sluipverkeer en afwaarderen N44.

Op deze wijze wordt de problematiek rond de luchtkwaliteit inzichtelijk gemaakt en worden inwoners betrokken, zodat de bewustwording voor een duurzame leefomgeving wordt vergroot.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. H.I.P. Oppatja,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.